

"Üç karanlık içinde bütün validelerin erhamında insanların suretlerini ayrı ayrı, mizanlı, imtiyazlı, ziynetli ve intizamlı olarak, hem şaşırmadan, yanlış etmeden, karıştırmadan, basit bir maddeden açmak ve yaratmak olan fettâhiyet..." üç karanlık nedir?

"Evet, meselâ mezkûr âyetlerin ferman ettikleri gibi üç karanlık içinde bütün validelerin erhamında insanların suretlerini ayrı ayrı, mizanlı, imtiyazlı, ziynetli ve intizamlı olarak, hem şaşırmadan, yanlış etmeden, karıştırmadan, basit bir maddeden açmak ve yaratmak olan fettâhiyet ve umum rû-yi zeminde aynı kudret, aynı hikmet, aynı san'atla umum insanları ve hayvanları ve nebatları ihata eden bu feth-i suver hakikatı, vahdâniyetin en kuvvetli bir burhanıdır. Çünkü, ihata etmek bir vahdettir; şirke yer bırakmaz. Ve Birinci Bab'da vücub-u vücuda şehadet eden on dokuz hakikat, nasıl ki vücutlarıyla Hâlık'ın vücuduna delâlet ederler; öyle de ihatalarıyla da vahdete şehadet ederler."(1)

"... Annelerinizin karnında sizi üç karanlık içinde, bir yaratılıştan diğerine çevirerek yaratıyor. İşte Rabbiniz olan Allah Odur; bütün mülk Ona âittir. Ondan başka hiçbir ilâh yoktur. O hâlde yüzünüz nasıl haktan çevrilir?.." (Zümer, 39/6)

Âyette ifade edilen "**üç karanlık dönem**", insanın anne karnında geçirdiği evrelerdir. Bu evreler şu şekilde izah ediliyor:

Birinci karanlık dönem:

Hücre fazı: Karanlık bir tünel olan fallopda.

İkinci karanlık dönem:

Doku fazı: Anne rahminin iç derisi içindeki karanlık bir ormanda.

Üçüncü karanlık dönem:

Organ fazı: Amnion suyu dediğimiz bir sıvı ile kaplı olan ve deniz dibini andıran bir bölgede.(2)

Dipnotlar:

(1) bk. [Sualar, Yedinci Şua.](#)

(2) bk. [Zümer Suresi 6. ayette geçen, anne karnındaki üç karanlık devre nedir: bilimsel açıklaması var mı?](#)